

WOORDENBOEK VAN DE VLAAMSE DIALECTEN

UNIVERSITEIT GENT
Vakgroep Nederlandse Taalkunde
Blandijnberg 2
9000 Gent

Vragenlijst 176
JULI 2007

DE WONING 5 (NAVRAAGLIJST)

Dialect van :(stad, dorp, gehucht, wijk),
.....(gemeente).(prov.)

GESPROKEN DOOR :

Naam :
Geboorteplaats :
Geboortjaar :
Waar opgegroeid :
(vroeger) beroep :
In welke gemeente werd beroep uitgeoefend :
Dialect van moeder :
Dialect van vader :
Dialect van echtgeno(o)t(e) :
Ik ben naar school geweest tot jaar
Datum van invullen van vragenlijst :
Adres en telefoonnummer :
.....
.....

OPGETEKEND DOOR :

Naam :
Geboorteplaats :
Geboortjaar :
Dialect :
(vroeger) beroep :
Ik ben naar school geweest tot jaar.
Hoogste diploma :
Adres en telefoonnummer :
.....
.....

Beste medewerker/ster,

Deze vragenlijst moet dienen voor een dialectwoordenboek. Wilt u er dus zorg voor dragen dat u steeds woorden geeft die in uw dialect gebruikelijk waren of zijn. Tracht de dialectuitspraak zo goed mogelijk weer te geven. Maak u echter geen zorgen als dat soms moeilijk blijkt te zijn. Elke aanduiding, hoe onvolmaakt ook, is welkom.

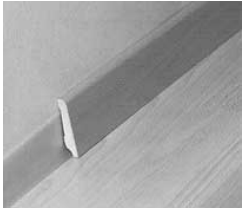
Vul ook de eerste bladzijde (met naam, geboorteplaats enz.) zo nauwkeurig mogelijk in. Mogen we u vragen de vragenlijst in te vullen voor slechts één plaats en niet voor een hele streek? Na 'dialect van : ...' hoort de naam te staan van één bepaalde plaats van voor de gemeentefusies, niet de naam van een streek.

ALGEMEEN

Hoe noemt u in uw dialect:

1. Algemene benaming voor een bouwwerk? Bv. in de zin: <i>In die straat staat een nieuw(e) ...</i>	
2. Een gebouw of een deel van een gebouw dat mensen tot woning dient? Bv. in de zin: <i>Bij dat kantoor is er ook een ... voor de kantoorhouder.</i>	
3. Een werkmanswoning op de buiten, in tegenstelling tot een boerderij(tje)? Bv. in de zin: <i>Ik woon op een boerderij, maar mijn broer woont in een ...</i>	
4. Ergens gehuisvest zijn? Bv. In de zin: <i>Ze ... in de Dorpsstraat.</i>	
5. Terug in zijn huis komen, bijvoorbeeld 's avonds na het werk?	
6. Het kastje waarin de post gestopt wordt?	
7. De vlakke bovenkant van een ruimte?	
8. De holgebogen, meestal stenen zoldering, vooral bij kelders te vinden?	
9. Hoe noem je de stenen bogen van zo'n zoldering?	
10. Vlakke gebakken steen waarmee vloeren worden bekleed?	
11. De ouderwetse kleine rode vloertegels van poreuze steen? Men trof ze vroeger vooral aan in bescheiden woningen op het platteland.	
12. De ouderwetse grote witte en zwarte vloertegels (25 x 25 cm of 30 x 30 cm), vaak lichtjes gevamd, die in dambordpatroon worden gelegd?	

13. Grote tegels (30 x 30 cm of nog groter) van donkerblauwe natuursteen, die men vooral aantrof in de keuken of het melkhuis van boerderijen? Ook kerken worden er soms mee geplaveid. De tegels waren niet mooi glad, maar vertoonden oneffenheden, waardoor dergelijke vloeren moeilijk te schuren en te dweilen waren.	
14. Kent u nog andere soorten vloertegels? Zo ja, gelieve de dialectbenaming en een omschrijving te geven.	
15. Vast tapijt dat dient als vloerbedekking?	
16. In een raamwerk gevat gaas, dat voor een raam wordt gezet om het binnenvliegen van insecten te verhinderen?	
17. In een raamwerk gevat gaas, dat voor de deur wordt gezet om het binnenvliegen van insecten te verhinderen?	
18. Een geel krullend plaklint dat aan de lichter gehangen wordt om vliegen te vangen?	
19. De scharnier van een deur?	
20. Een tochtafsluiter die onderaan voor de deur gelegd wordt?	
21. Houten of metalen baar aan de zijkant van de trap, die bij het op- en afgaan van de trap als steun gebruikt kan worden?	
22. Het papier dat aan de muur hangt?	
23. De muren van een kamer bekleden met behangpapier?	

24. De verf die men gebruikt om een muur te schilderen?	
25. Vlak belegstuk van hout, steen of marmer onderaan de muren in gangen en kamers? 	
26. Kleet dat men ter bescherming of verfraaiing op een tafel legt, meestal over de randen heen hangend?	
SANITAIR Hoe noemt u in uw dialect:	
27. Het kleine kamertje waar mensen zich terugtrekken om hun behoefte te doen?	
28. Gebruikt(e) u een andere benaming voor het wc-gebouwtje bij ouderwetse huizen, dat los stond van de woning en waarin de gemakstoel bestond uit een plank met een gat op een gemetseld muurtje vlak boven de beerput? Zo ja, welke?	
29. Gebruikt(e) u soms een ‘beschaafder’ woord voor die ruimte, bijvoorbeeld wanneer men op school naar het toilet moest? Zo ja, wat was dat beschaafder woord?	
30. Hoe zegt of zei u thuis: ‘Ik moet naar de WC?’	
31. Kent of kende u een deftiger uitdrukking voor: ‘Ik moet naar de WC?’ <i>(naar vanachter moeten, naar bachten moeten)</i>	
32. Het werktuig waarmee je een modern toilet doortrekt?	
33. Een toilet doortrekken? Bv. in de zin: <i>Vergeet niet te ...</i>	
34. Het bovenste gedeelte van het toilet, waarin het waterreservoir zit?	

35. Een cabine in de badkamer, waarin je je wast onder een brede waterstraal?	
36. Het stuk aan de afvoerbuiss van een lavabo, dat omgebogen is, om de geur tegen te houden?	

RUIMTES BINNEN DE WONING

Hoe noemt u in uw dialect:

37. Een zelfstandige ruimte in een woning? Bv. in de zin: <i>Dat huis heeft vier afzonderlijke ...</i>	
38. De bovenste ruimte in het huis, onder het dak?	
39. Een bergkamer in het huis, waarin men allerlei rommel bewaart?	
40. De bergruimte onder de trap, waar men meestal drank- en voedselvoorraad bewaarde?	

MEUBELS

Hoe noemt u in uw dialect:

41. Al wat voor de inrichting van een huis nodig is? Bv. in de zin: <i>Dat koppel is pas getrouwd en heeft nog heel wat ... nodig.</i>	
42. Het poeder dat door het knagen van de houtworm ontstaat, bijvoorbeeld in het hout van meubels?	
43. Een lade in een tafel, waarin men dikwijls het bestek bewaart?	
44. Vroeger, toen er nog tabak werd gepruimd, stond er in de woonkamer een bakje of potje waarin de tabakspruim werd uitgespuwd. Herinnert u zich nog de dialectbenaming van dat recipiëntje?	

DE SLAAPKAMER

Hoe noemt u in uw dialect:

45. Wat dient om een bed op te maken: lakens, kussenslopen en dekens samen?	
46. Met dons gevuld deken, dat op een bed wordt gelegd?	

47. De uit gummi vervaardigde warmwaterzak die dient om het bed op te warmen?	
48. Stoel met verwijderbare zitting of met een gat in de zitting waaronder een pot of emmer is geplaatst of bevestigd waarin men ('s nachts) zijn behoefte kan doen?	
49. Een dergelijke stoel voor kleine kinderen?	

DE KEUKEN

Hoe noemt u in uw dialect:

Algemeen

50. Smalle, vaste wandtafel in de keuken, met een of meer gootstenen en van onderen van kastjes voorzien, waarop voedsel wordt bereid of klaargezet?	
51. De tafel gereedmaken voor de maaltijd; borden en bestek op tafel leggen?	
52. Na het eten de borden, de schotels, het bestek en de glazen van de tafel wegnemen?	

Bestek

53. Lepels, messen en vorken?	
54. Schertsende benamingen voor een lepel waarmee men soep of pap eet en die een brede, ronde vorm heeft?	
55. De lepel waarmee men het eten uit een schaal op borden schept?	
56. Dat deel van het lemmet van een mes dat scherp is en waarmee dus gesneden wordt?	
57. Dat deel van het lemmet dat bot is en waarmee dus niet gesneden wordt?	
58. Kerf of breuk in het scherp van een mes?	

59. Messen scherp maken met een slijpsteen?	
60. Messen scherp maken op een wetplank?	
61. Klein, meestal opvouwbaar mes dat in de zak wordt meegedragen?	

Keukengerei

62. Vlechtwerk in ijzer om taarten of pannenkoeken op te leggen?

63. Klokvormig glas dat ter bescherming tegen bv. stof of insecten over iets (bv. taart of kaas) heen wordt gezet?	
64. De vorm waarin een taart gebakken wordt?	
65. Grote, platte schotel om een taart op te dienen? Hij staat dikwijls op een voet.	
66. Verglaasd aardewerk, waaruit borden, koppen, enzovoort vervaardigd zijn?	

Onderdelen van keukengerei

67. Het ronde en enigszins bolle voorwerp waarmee een pan of kookpot van boven wordt afgesloten?	
68. Pijp aan een kan of ketel om door te schenken?	
69. In het algemeen het voorwerp waarmee de hals van een fles of een kruik kan worden afgesloten?	
70. Het voorwerp waarmee de hals van een fles of een kruik kan worden afgesloten, wanneer het van kurk is?	

Voorwerpen waarin iets bewaard wordt

71. De zak waarin arbeiders hun mondivorraad (boterhammen, koffie, fruit) voor de dag meenemen naar het werk?

72. Hoe noemt u het driehoekig papieren zakje, waarin bijvoorbeeld snoepjes worden geschept in de snoepwinkel, of frieten aan het frietkraam?

73. Een grote mand met kleine handvaten aan weerszijden? Traditioneel had die mand een inhoud van 50 kg. Ze werd bijvoorbeeld gebruikt om aardappelen in te leggen.

74. Een kleinere mand met één of twee langere hengsels, waarmee ze aan de arm gedragen kan worden, bv. om naar de markt te gaan.

75. Mandje waarin eieren vervoerd werden en waarin men de geraapte eieren legde?

